

ČITA
števi
Vaša
splošna
je list
imeti na
Library of Congress
Periodical Division
Posimo, pogledajte naša
slova za dan, ko
teče. V teh časih
cen, potrebu-
anje. Skušajte
prej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 254. — 254.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 29, 1942 — TOREK, 29. DECEMBRA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

NA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvedeni sobot, nedelj in praznikov
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

RUSKE KLEŠČE SE STISKAJO

V SVOJEM POSEBNEM POROČILU RUSKO VRHOVNO POVELJSTVO NAZNANJA, DA JE RDEČA ARMADA OBŠLA IN ŽE SKORO POPOLNOMA OBKOLILA ZELO VAŽNO ŽELEZNIŠKO MESTO KOTELNIKOV, 90 MILJ JUGO ZAPADNO OD STALINGRADA IN DA JE NAPREDOVALA 15 MILJ

Poročilo dalje pravi, da je bilo v prodiranju ob obeh straneh Stalingrada-Kavkaz železnici ubitih 17,000 Nemcev. Na obeh straneh Kotelnikova je bilo zavzetih mnogo vasi in ena samo 4 in pol milje jugovzhodno od mesta.

Velika ruska ofenziva se razteza po širnih stepah: eno krilo pritiska proti severu čez Don ter pritiska severni del klešč in začuje že drugi obroč okoli 22 nemških divizij pred Stalingradom.

Posebno poročilo pravi, da so Rusi v štirih dneh napredovali 37 do 53 milj. Od 12. decembra so pobili 17,000 Nemcev ter zaplenili velikanske zaloge orožja in drugega vojnega materiala.

Ruska armada, ki pritiska iz predela okoli Kotelnikova proti severu, se bliža armadi, ki prihaja od severa. Kadar se obe armadi združita, bo sklenjen že drugi obroč okoli nemške armade, ki šteje okoli 300 tisoč mož.

Rusko vrhovno poveljstvo naznanja, da je bilo večeraj v tih 3500 Nemcev. Vojni plen od 12. decembra pa do sedaj okoli Kotelnikova je: 60 tankov, 125 topov, 105 truckov, dvojne municijske skladišče; v istem času pa so Rusi uničili: 278 aeroplanov, 427 tankov, 221 topov, 85 zakopanih možnarjev, 537 strojne, 877 truckov in 15 skladšč.

Redno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva pravi, da rdeča armada nadaljuje svojo ofenzivo ob srednjem Donu in da je zasedla več obljubljenih krajev, med njimi Čerkovo ob Rostov-Voronež železnici, 30 milj severno od Milerovo.

Rusi pa nadaljujejo s svojo ofenzivo tudi severozapadno od Moskve in na Kavkazu jugovzhodno od Nalčika.

Polnočno vojno poročilo naznanja, da so Rusi pri Stalingradu izstrelili 24 nemških transportnih aeroplanov. V tovarniškem delu Stalingrada Rusi razbijajo nemške utrdebe. Poročilo pravi, da so večeraj razbili 36 artilerijskih baterij in utrjenih postojank, ter so zavzeli več poslopij.

Noče vedeti, kje je Churchill

Vse osebe v Beli Hiši sprašuje, ako je že prišel Winston Churchill ali pa bo prišel na konferenco s predsednikom Rooseveltom, kajti zadnje čase je bilo mnogo govora o tem, da namerava priti v Washington.

Ko je bil o tem vprašan pred sednikom časniškarski tajnik Stephen T. Early, je odgovoril: "Ne vem, če je in tudi ne vem, če ga ni. In če bi vedel, vam ne bi povedal."

INVESTIRAJTE V AMERIKO
KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

200 raznih prezerviranih živilskih predmetov bo OPA odmerila

Washington, 27. dec. — Živilski administrator Wickard je dal Administraciji cen navodila, da se naznani program odmerjenja raznih živil, katere konzumenti navadno dobivajo ozir. kupujejo v prezervirani obliki ali v kositernih kantah. To vključuje razne juhe, sočivje, zelenjavo in sadje.

Odmerjenje se bo pričelo začetkom februarja, 1943 in sicer bo nova odmerna določba vključevala okrog 200 različnih prezerviranih živilskih predmetov.

Konservirano meso je izključeno. toda tega vseeno ni moč več dobiti na grocerijskih policah; izključene so tudi razne marmelade, sadni sokovi in sadne žolice v galonskih ali večjih posodah.

Administracija cen je izjavila, da se bo skrbelo, da bo slednji človek v deželi dobil svoj pravičen delež ali odmerek, obenem pa je apelirala na ljudi, kot na trgovce, naj se gleda, da ne bo nepotrebnega kopičenja, ker pomanjkanja se ni bati, potrebno pa je, da se odmerjanje vpelje zaradi pravične porazdelitve živil, katera je potrebno odmerjati bodisi zaradi izvoza zaveznikiškim deželam ali radi pomanjkanja ladijskega prostora za uvažanje gotovih živilskih predmetov, ali pa radi hranjenja kovin, ki so potrebna za konzerviranje, a se jih sedaj nujneje potrebuje v vojne svrhe.

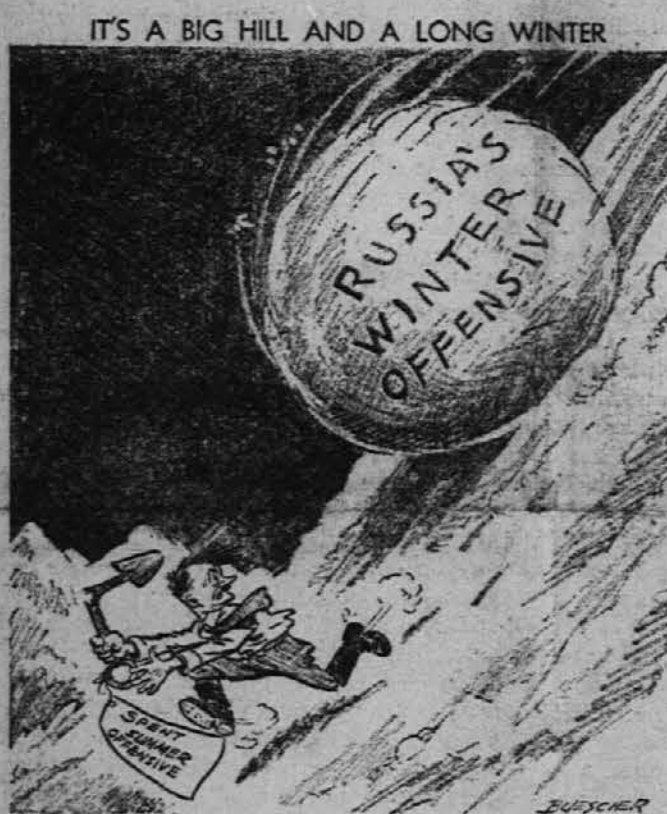
Kopičenje se ne bo izplačalo v nobenem oziru, ker bo moral vsakdo podati izjavo o živilski zalogi, ki jo morda ima, preden bo dobil živilsko knjižico št. 2. Ta knjižica ima posebno prirejen del, v katerega je treba vpisati število zaloge prezerviranih živil in znamke bodo vsakomur, ki ima doma kakšno zalogo, odvzete sorazmerno s podanim številom predmetov.

Živilski administrator Wickard in Elmer Davis, direktor urada za vojne informacije, sta po radiju objasnila potrebo odmerjenja živil. Wickard je dejal, da je živčev naša najboljše orožje in radi tega zavisi potek vojne in dosega zmage od pravilnega gospodarjenja z živčevjem.

"Odmerki v tej deželi ne pomenijo pomanjkanja," je izjavil Wickard, ki je tudi dejal, da so Američani v pogledu prehrane najsrečnejši, ker imamo ogromno produkcijo in nabogatejše vire v tem pogledu. Vključ temu pa je potrebno, da se živčev pravično deli, ker drugače lahko pridemo v nepotrebno živilske zagate.

Davis je dejal, da bo ameriško ljudstvo vključ odmerjanju prehranjevanja veliko boljše, kot katerikoli ljudstvo na svetu. Izrekel pa je svarilo, da se bo z odmerki nadaljevalo tako dolgo, da bomo dobili vojno ali pa do časa, ko bodo naši tozadevni izdelanci dobili boljše način porazdeljenja živil.

Poudaril je, da moramo zaglagati z živili naše zaveznike in

Rdeča armada je pričela sipati jeklo na nacistične armade, ki se lomijo in izgleda, kot da se ne bodo nikar več mogle dvigniti in postaviti v bran. Fuehrer beži in se s strahom ozira na oblake, ki mu oznanjajo sodbo, ki ga čaka.

POSPLOŠENA ZNANOST — MOČ SOVJETOV

Brampton. — Rev. Murdoch McKinnon, ki je pred nekaj dnevi predaval pred člani kluba Rotarijancev, je dejal, da

se more pripisovati izredno in občudovanja vredno odpornost in silo sovjetskega naroda in sovjetske armade dejstvu, da se je v Rusiji posplošila znanost.

"Tajno rusko orožje," je dejal, "je to, da je bila dana navadnemu ljudstvu prilika, da je dobilo znanost v svoje roke." V letu 1931 je rekel Stalin: "Mi smo sto let za ostalimi narodi. Če ne bomo mogli v desetih letih dohiti njih razvoja v tehniki, tedaj nimamo upanja do obstanka."

"Rusko ljudstvo," je dejal pastor, "nas je dohitelo in v gotovih ozirih nas je celo prehitelo in storilo je to z voljo, ki je zahtevala široko koncentracijo umskih in delovnih sil, ter s požrtvovanjem, kateremu je bil glavni cilj dobrobit skupnosti."

Reverend je natančno orisal razvoj izobrazbe v Sovjetski Rusiji in naštel je imena in število izvedencev vseh vrst in poklicev, ter razvoj produkcije in porast splošne izobrazbe ljudstva pod sovjetskimi sistemi.

Vse to je po mnenju pastora tista tajna sila in tisto nepremagljivo tajno orožje, katerega se bomo morali naučiti razumevati v pravi luči, ako naj bomo pravi zavezniki v tej vojni.

Boji v Afriki

Ameriške letelce trdnjave so v nedeljo napadle tuniško pristanišče Sousse in so popolnoma razstrelile najmanj en parnik ter zadele več drugih ladij, pomole in skladišča. 12 ur pred napadom na Sousse pa so angleški bombniki bombardirali Tuniz, so poškodovali glavni pomol ter zažgali postajo električne železnice.

Vse letelce trdnjave in spremljajoči Lockheed aeroplani so se vrnili.

Zavezniki so vrhovno poveljstvo se je odločilo neprestano bombardirati pristanišča Sousse, Sfax in Gabes, ker so poizvedovalni aeroplani dognali, da v ta pristanišča prihajajo parniki iz Bizerte in Tuniza, najbrže, ker sta ta dve pristanišči že zelo poškodovani.

Na kopnem še ni prišlo do odločilnega spopada. Neka zavezniška straža je napadla nek sovražni oddelek ob Medjez-el-Bab — Tebourba cesti, jugozapadno od Tuniza; nekaj sovražnikov je bilo ubitih, nekaj pa vjetih.

Zavezniki v Afriki dobivajo

stalno veliko pomoč. Radio Madrid naznanja, da se v Gibraltarju nahaja močno angleško brodovje, med drugimi tudi matične ladje Furious, Argus in Victorious, oklopnici Nelson in Rodney, križarke, rušilci, podmornice in 30 trgovskih parnikov, najbrže pripravljeni, da odplujejo v Afriko.

V Libiji se razbita Rommelova armada še vedno umika ob obali Sirte zalva, okoli 300 milj vzhodno od Tunizije. Zavezniški strategisti so mnenja, da se bo Rommel vstavil ob "Mali Maginotovi črti" pri Marethu v jugovzhodni Tuniziji.

PREMEMBA V JUGOSLOVANSKI VLADI

Kot pravi poročilo iz Londona, je iz jugoslovanske vlade izstopil vnanji minister Momčilo Ninčić in še nekaj drugih ministrov. Isto poročilo dodaja, da bo general Draža Mihajlović ostal še dalje vojni minister, ne glede na sestavo novega kabineta.

Kabinet je imel svojo sejo ves dan in ob koncu je Momčilo Ninčić z nekaterimi drugimi ministri odstopil.

Nek zastopnik jugoslovanske vlade je rekel, da je bila izvede na ta prememba v namenu, da pride do edinstva med različnimi strankami v Jugoslaviji in da je vlada ojačena. Nekaj ministrstev bo združenih, tako da bo število ministrov zmanjšano.

Drugi jugoslovanski viri pravijo, da odstop vnanjega ministra Ninčića ni v nikakvi zvezi s sporom v Jugoslaviji med Mihajlovićevimi pristaši in partizani, katere vodijo komunisti. Obe te uporniški skupini se borite proti Nemcem, Italjanom in drugim osiškim četam, toda borita se tudi samj med seboj.

Premogarji so si vzeli praznik

Wilkes-Barre, Pa. — Kljub vladnim apelom, naj se delo v rovih trdega premoga nadaljuje takoj po božičnem prazniku, ker je zahteva po antracitu velika na vzhodu, kjer se trd premog uporablja za gretje domov in v industriji, so premogarji povečini ostali v soboto po Božiču doma.

Administrator za goriva, Mr. Ickes, je naslovil na unije apel, v katerem je zahteval, da se skrbi, da bodo premogorovi obratovalci soboto po Božiču in po Novem letu. Omenil je velike zahteve po antracitu za domačo in industrijsko porabo na vzhodu. Nekateri unijski voditelji so apelirali na premogarje, naj pridejo v soboto na delo, a ni apel nič pomagal, ker le nekaj rorov je obratovalo in še ti z majhnim številom mož.

POZDRAV IZ MOSKVE

Od vseslovanskega odbora v Moskvi je uredništvo prejelo naslednjo brzojavko:

Moskva, 27. decembra.

Za Slovenci narodni svet.

Iskrena novoletna voščila od Vseslovanskega odbora vam in vsem članom vaše družbe z najboljšimi željami za uspeh vašega plemenitega prizadevanja. Teror, kakršnega ni bilo še nikdar poprej, vlada v vaši rodni deželi Sloveniji. Hitlerci brutalno preganjajo pridni slovenski narod, ker neče postati suženj fašističnih vpadnikov in ker pripada k svobodo ljubeči družini slovanskih narodov. Italjanski in nemški vpadniki skušajo z ognjem in mečem zloiniti odprano voljo hrabrih sinov in hčera vašega naroda. To pa se ne bo nikdar zgodilo. Ves svet more slišati grmenje junaških bitk, ki jih vodijo galantni slovenski partizani skupno s svojimi brati Srbi in Hrvatji, ki se bore za čast, svobodo in neodvisnost svoje dežele. Slovenski narod živi in bo živ, vel navzlic krutostim in mučenju fašističnih mesarjev, kajti oni, ki hoče živeti v svobodi in ki strastno želi zmage, bo dosegel zmago, četudi je pot do nje še tako težavna in trnjeva. Prepričani smo, da bo leto 1943 priča zmage nad našimi sovražniki in uničenja Hitlerjeve šibe, ki je zadela ves svet.

Naprej v ponovnem boju za svobodo, neodvisnost in za še tesnejšo edinstvo je naša poslanica do vas ob Novem letu.

Radi bi z vami postavili sistematično izmenjavo informacij, člankov in publikacij. Ali dobivate naš magazin "Slavyanka"?

Za Vseslovanski odbor: Božidar Maslarič, podpredsednik, Vladimir Osminin, glavni tajnik.

Unijski voditelji niso hoteli podati nobene izjave glede očitne nebržnosti premogarjev napram vladnemu apelu, ki je bil naslovljen nanje.

Mihajlović v ofenzivi

Poročilo iz Istanbula naznanja, da je armada generala Draže Mihajlovića zadnje čase ubila ali vjela 6000 Nemcev, Italjanov, Madžarov, Bolgarov in Hrvatov ter zaplenila 40 ton lahkega orožja, artilerije, itd.

Poleg tega pa so četniki tudi z dinamitom razstrelili železnico Zagreb - Beograd in Beograd-Solum. Železnice so bile razdejane na 11 krajih, vsled česar je promet skoro popolnoma prekinjen.

Poročila, ki jih pošilja general Mihajlović iz svojega glavnega stana "nekeje v Bosni", naznanjajo, da so v teku hudi boji v mrzlih višinah Bosne, Hercegovine in Črne gore, v debelem snegu Srbije, po ozkih zalivih Dalmacije ter po poljanah Bačke, kjer so Madžari zbrali 4 divizije proti uporu. Zanesljivi viri pravijo, da je v Jugoslaviji najmanj 14 osiških divizij, med njimi manj tri oklopne brigade ter se bore proti Mihajloviću, ki ima sedaj okoli 80,000 vojakov. Po svoji radijski postaji je Mihajlović sporočil, da so njegove zrupe skrajno nizke, manj kot 2000 ubitih in 200 pogrešenih.

Mihajlovićevi četniki se bore v tesni zvezi z grškimi in albanskimi guerilci, ki imajo dve kratkovalni radijski postaji. Nemci s padali pošiljajo vohune med Mihajlovićevimi četniki in Mihajlović je sam po radio o tem sporočil:

"Seveda nam je naš poizvedovalni oddelek v Beogradu o tem sporočil. Za vohune smo pripravili najprisrčnejši sprejem. Vohuni so bili zelo zgovorni in so nam povedali marsikaj koristnega, predno so bili vstreljeni."

Ne izdajajte dejstev sovražniku — pazite kaj govorite

Washington. — Iz cenzorskega urada je bila izdana te dni naslednja izjava: "Na bojnih poljih tregajo vsaki dan svoja življenja možje in fantje zato, da bi odkrili sovražnikove pozicije in dognali njegovo moč v vojaštvu in drugi vojni sili. Doma pa premnogi od nas nudimo našemu sovražniku informacije, ki so enake vojaške vrednosti."

"Časopisje in ljudje so naprošeni, da ne izdajajo sovražniku naslednjih informacij:

"Ne povejte nikomur imen ladij, na katerih služijo mornarji."

"Ne navajajte imen ali števil vojaških oddelkov v katerih služijo naši vojniki preko morja."

"Nič napačnega ni v tem, ako se pove ali navede, da služi prostak John Jones nekeje v Avstraliji ali da je bil pomorščak Tom Brown v pomorski akciji nekeje na Atlantiku, toda kakor hitro pa navedete, da je rečimo Jones pri Company C, 600th Infantry, ki se nahaja v Avstraliji — ali, da je Brown na U. S. S. Wisconsin, ki se nahaja na Atlantiku, tedaj ste že dali sovražniku važno informacijo, ki lahko stane naše fantje in može življenja."

"Vprašamo torej urednike, da ne objavljajo četnih ozir. vojaških identifikacij in ravnotako so naprošeni stariši in sorodniki vojakov in mornarjev ter pomorščakov, da drže te stvari zase. Ne nudite sovražniku ničesar, kar bi moglo podaljšati vojno."

Kratka Dnevna Zgodba

AYETIS AHARONFAN

Jetničar

Polnoč je bila. V ječi je vladala moreča tišina. Dolgočasno, neprenehoma so odmevali enakomerni stražnikovi koraki. Majhne okrogle luknje so se iz obličevala iz poltome, v katero je bil zavrt prostor pred ječami. Stražnik se je od časa do časa plašno ozrl na te okrogle luknje, kakor da vidi v njih vase strmeče oči smrti.

Le v ječarjevi sobi je bila luč. Tam sta si sedela ob mizi nasproti dva moža in zrla na pred seboj razgrnjeni list papirja. Bila sta ječar in njegov pomočnik. S svinčnikom sta znamenala na papirju imena tistih jetnikov, ki imajo priti jutri pred sodišče.

Ržržrž, ržržrž...
"O, zopet," je zavpil ječar in vrgl svinčnik iz roke.

"Kaj je to?" je vprašal tovariš.

"Neki nov jetnik, ki me s svojim rožljanjem z verigo že par dni muči."

"Čemu dela tak nemir?"

"Kaj jaz vem! Neprestano se premika umazani zločej v svoji pasji gajbi, trudi se, da bi okrog hodil, in mi ne dami ru. Vrag vzemi to službo," in udaril je s pestjo trdo ob mizo.

"toliko let sem že tu, in še se nisem navadil na ta peklenški glas."

Ržržrž — ržržrž...
Zopet je zadržal zopet ropet, sedaj glasneje in določneje.

"Ne prenesem," je zatulil ječar. "Ne morem poslušati, če zadoni ta glas. Včeraj ponoči nisem zatnil očesa zaradi tega prokletega rožljanja."

Pomočnik se je jel smejati. "Zakaj se smeješ?"

"Zakaj se smejem? Kuhana kokoš bi se tudi smejala, če ji poveš, da volk trepeta, ko ovca mekeče. Čemu torej tvoja jeza in tvoj nemir? Ukroti ga, da bo utihnil."

"Ukrotim naj ga, da bo utihnil, to je lahko reči. Toda kako ga pripraviti do tega, da umolkne?"

"Zapovej, da naj spi!"

"Toda če ne spi?"

"Pa ga uspavaj. Ali ni nobenega sredstva? Čemu je vendar to tukaj?" — Pomočnik je iztegnil roko proti močnim vrvicam z železnimi krogli, na koncu, ki so visele na steni. Pred kratkim šele je dobil svoje mesto. Zločinska gorečnost po uprizorjanju grozodejstev mu je sijala iz oči.

Ržržrž — ržržrž — se je zopet zaslislalo grozo vzbujajoče rožljanje zarjavelega železa.

Ječar je to pot nekoliko pomisljal. Ugiznil se je v ustnice in jezo odšel ven. Krenil je proti vratom celice, od koder se je razlegal glas, oddehal malo odprtno v vratih in kričal:

"He, vražji pes, zakaj ne miruješ?"

"Saj vendar ničesar ne delam," se je odznotraj oglasilo.

"Zakaj neprestano rožljaš?"

"Verige, ki ste mi jih nadel, zadevajo druga ob drugo."

"Zakaj se premikaš, da rožljaš?"

"Kaj pa naj vendar počnem?"

"Spi, ti pravim, če ne —" je čar je molkal.

Spi to je lahko reči — je mislil jetnik. Toda ali more spati nesrečni borilec za svobodo, ki se živ pogreza v temni grob, preden je prepričan, da so se z njim vred za večno pogreznele v isti grob stoletne bolečine, rane, solze in vzdihi njegove usojene domovine?

Hajdukove prsi so bile vulkan, njegova glava morje misli, ječa tesna, verige težke. Toda njih rožljanje je bilo grozno, nemu nasilstvu strašno pesem zmagoslavja, ki je odmevala pod temi kamenitimi, temnimi oboki od početka sveta, kjer se je vila in vnila svoboda, premočnejše neumrlivemu duhu vseživljenja. da oznanja njene neskončne nanke sveta.

Tak je bil jetnik, in ni spal. Ječar je odšel, jetnik na je trenutek postal, razmišljal in potem se je zopet gibal. Ječa

je bila pretesna, da bi mogel hoditi sem in tja. Trudil pa se je, da bi vsaj ob steni mogel delati kratke, čisto kratke korake. In verige so rožljale ter motile temo.

"Ali je ta ničvrednež že delj časa tu?" je vprašal pomočnik ječarja, ko je zopet vstopil.

"Pred tremi dnevi so ga zasačili v Toprag Gale. Slab človek je, spati ne more. Mislim namreč, da v tem tiči zelo veliko, toda nihče ne ve, kdo in odkod je."

"Torej jih bo kmalu dosegel?"

"Vidite? Seveda, če bo obsojenec potrdjen. Toda kakšen človek je to?"

Molčala sta. Tvarina ni bila primerna za pogovor. O zločinu ne govorimo veliko; zdi se, da je človeka pred lastnimi besedami groza; toliko več pa o tem mislimo.

Molk je pretrgalo novo rožljanje verige.

"Počakaj, da se zdani, zločej," je mrmral ječar, "počakaj!"

Pomočnik je vstal, želel lahko noč in odšel.

V ječi je bila zopet tišina, ki pa jo je še dolgo motilo sem ter tja se oglašajoče, grozno rožljanje verige.

Zdani se je. Bil je čas, ko so jetnikom razdeljevali zajtrk.

"Sedaj bo večno spal," je mrmral ječar ki je krenil s polno skodelico jedi proti celici nemirnega jetnika. Odprl je vrata, stopil notri in postavil umazano tekočino na tla.

Jetnik je še spal; zato je zopet previdno odšel. Zaprl je vrata, toda ni šel proč, oziroma — pravilneje — ni mogel iti proč. Nedolocen, toda močan občutek ga je priklenil na mesto. Prislonoil je svoje oko na luknjo v vratih in strmel v celico, ne da bi se mogel odstraniti. Jetnikova zunanost je bila lepa in vzvišena. Njegovo izrazito, široko čelo je bilo jasno in veličastno, kakor misli, ki so se zdaj skrivale, njegov obraz poln moči je obdajala gosta, široka brada, ki je padala na mogočno dihačo prsi. V celi podobni je ticalo nekaj, kar je v ječarju vzbudilo čuvstvo, da je podlegel. Kakor nekaj svet strah se je vzbudilo nekaj v njegovem sren. Skušal je zatreti v sebi čustvo, ki ga dosedaj niti slutil ni. Ne, ne, ni ga pomiloval. Sedaj bo počasi vstal, približal se bo jedi, eno, dve žlici bo zajel — in strup bo učinkoval. Potem ne bo več dalje spal, naj ne spi. Tako je mislil ječar, ko je gledal spečega mladega moža. Toda zakaj je obstal, zakaj ni šel proč? — Tega sam ni vedel in tudi ni hotel razmišljati o tem; skušal si je celo prigrigovati, da je obstal, da bi se naslajal ob pogledu na smrt, zvijanje in vzdihe svoje žrtve.

Varal se je.

Jetnik se je premaknil pomel si je oči, se vzravnil in pogledal naokrog. Čudno! Ječar je začel drgetati, kolena so mu klecala. Torej je bil pogum — naslajati se ob zločinu — laži! Toda ali jih ni že veliko zastrupil? Jetnik je vstal, verige so zopet zarjvale, toda ječar se ni razjezil. — Groza ga je obšla. Zakaj? Danes je prvič z lašno roko zastrupil človeka. Prejšnji zločini so se vršili le na njegovo povelje.

Jetnik se je bližal skledici. Ječar je zasledoval sleherno kretnjo. Noge so mu omahovale, naslonil se je na vrata, da ne pade. Čisto mirno je vzela

Ameriški časnikar o stanju v Stalingradu

Ameriški časnikar Harry Shapiro, se je podal na dvatendensko ogledovanje in proučevanje položaja v Stalingradu, ter na stalingradski fronti. V Moskvo se je vrnil prepričan, da bo Stalingrad skoro osvobojen.

Ostanki 22 nemških divizij, ki so bile smatrane za najboljše divizije nemške armade, so takorekč zajete v snežnih zamestih med Volgo in Donom. Ruska armada jih polagoma seka na kose.

Časnikar pravi, da pozna vojaške voditelje sovjetske vojske že šest let, in je razpravljal z njimi o tej vojni v njih lastnem jeziku, toda še nikdar dozdaj ni opazil toliko samozvesti in vere v zmago ruskega orožja med vojaštvom, kot častniki na bojnem polju, kot baš sedaj, ko je isto pregrnjeno z mrzlo snežno odejo, ki se razgrinja deset tisoč milj na široko, ob največji bojni liniji te vojne.

Helela armada, od največje ga častnika do zadnjega prostaka, nima nobenega dvoma o osvoboditvi Stalingrada, in slednji vojak in častnik, ki gre v boj proti sovražniku pri obleganem Stalingradu, je prepričan, da bo izšla sovjetska vojska zmagovita iz te vojne.

Žrtev žlico v roko, kakor da opravlja čisto navadno delo. Ječar je komaj še zdrazil pogled. Hotel je proč, toda ni mogel. Gro mu je začelo postajati suho.

Kaj je vendar storil nje mu ječarju, ta veličastni, do bri mož! Ta krasna postava, čudovite, plamenče oči, vse to mlado življenje, s čim je zaslu žilo, da ga žrtvuje velikemu zločinu? Zakaj je hotel storiti konec temu življenju, in na najpodležji način s strupom?

Jetnik je slutil boj, ki se je odigraval v ječarju, slutil njegove vzroke. Zajel je z žlico jed in jo nesel v usta, ko so se z ropotom odprla vrata. In je planil notri ječar, zagrabil ga je za roko in zakričal:

"Počakaj, počakaj!"

Njegov obraz je bil grozen. Jetnik je začuden pogledal moža.

"Počakaj!" je zopet zavpil ječar. Hropel je, zdelo se mu je, da se zaduši, sapa mu je zastajala.

"Ne morem, počakaj, rožlaj z verigami, kolikor hočeš, večno naj rožljajo toda ne jej tega — jaz vendar ne morem!" Iztrgal mu je žlico iz rok, stekel naglo ven in vrata za seboj zaklenil.

Jetnik ga je razumel. Lahen nasmeh mu je eeval z obraza, kakor žalosten odsev večerne zarje. Vesel je bil. — Pod kamenitim obokom, v zaporu, v zarjavelih okovih je bil on — zmagovalec.

Mnenje general majorja I. N. Kristjankova, poveljnika 21. armade in enega najodličnejših vojaških voditeljev Sovjetske unije, je tipično iz vidika visoke morale ruske armade. On je dejal, da ako se vojna sreča nepričakovano ne obrne v prid sovražniku, tedaj se sme pričakovati, da bo Stalingrad kmalu osvobojen in čete, ki so zdaj potrebne za obambo tega jeklenega mesta, bodo potem na razpolago za akcije drugje.

Ruski vojaški voditelji pripisujejo sedanje uspehe slededim dejstvom:

Udar ruske armade je bil za sovražnika popolno presenečenje. Ameriškeemu časnikarju je to sam priznal neki zajeti rumunski general, s katerim je govoril na postaji blizu fronte, kjer je general čakal, da bo odveden v Moskvo.

"Ruska ofenziva," je dejal general, "je prišla tako nepričakovano, ter je udarila s tako silo, da je razbila vse načrte nemško-rumunske vrhovne komande. Mi smo se sicer naučili prejšlo zimo kako uspešno morejo biti ruske ofenzive, toda nismo pa mislili, da bi mogla ruska armada napraviti veliko ofenzivo sedaj. Pripravljanje in izvedenje te ofenzive je bilo naravnost klasično."

Načrti za protiofenzivo so bili izdelani pod nadzorstvom Stalina. Pri načrtih je bilo potrebno natančno začetanje slednjega koraka, ter ukrepa, kajti Nemci so imeli premoč številčno in tudi so bili na boljšem v pogledu komunikacijskih zvez.

Zasedenje Severne Afrike po zavezniških je močno vplivalo na moralo ruskih čet pri Stalingradu, kot so to priznali ruski častniki sami. Dejali so, da so ruski vojski sedaj prepričani, da se ne borijo proti naci fašizmu sami.

Stalingradska zima — huda kakor je — ni bila najvažnejši vzrok osiženega poraza. Sovjetski častniki so izjavili, da so bili rumunski vojski premagani tako vojaško, kot miselno.

Shapiro je med drugim povedal o svojih vtisih na stalingradske fronti tudi to, da mu je bilo dovoljeno, da si je ogledal "Rdeči Verdun", kakor se bo Stalingrad v zgodov. te vojne brezdvomno imenoval, po svoji volji ali v toliko, kolikor je to v vojnem stanju mogoče. Dovolili so mu, da je sam šel na razne kraje v okolici mesta in tako dobil priliko, da se je razgovarjal z ruskimi častniki in vojski, kakor tudi z njetniki. Videl je tudi tajne načrte kar te bojne linije.

Aktualno bojevanje je gledal na zapadni strani mesta, kjer je bojna črta oddaljena od Stalingrada komaj 35 km. Na to opozovalno pot ga je spremil

ZA SILVESTROV VEČER

rezervirajte prostor

ZA DELUXE SUPPER

\$2.50 za osebo.

v BALKAN CAFE

8th Avenue vogal 25. ulica

NEW YORK CITY

Telefon: LOngeacre 3-8361

Vprašajte za Milana, Johna ali Joe.

IGRA ZNANI ORKESTER MILANA VERNIJA

VILE ROJENICE.

Te dni so vile rojenice vavale pri družini Peter Lacjan v No. Arlington, N. J. ter so kot božično darilo poklonile hečko, 7 funtov težko. To je že drugi prirastek mladega zakonskega para. Prvi je Peterček, star dve leti.

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Oče Peter Lacjan je sin Mrs. Pavle Finč, ki ima farmo v Fly Creek, N. Y., mati Frances pa je hči Mr. Adolfa in Mrs. Ane Verbič iz No. Arlington, N. J. Bilo srečno in zdravo! — Čestitamo!

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVASprejema moške in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 60,000

PREMOŽENJE: \$10,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All
Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Islandski ribič

ROMAN — Spisal PIERRE LOTI.

36

V Paimpolu živi debela ženska, imenovana gospa Tressout. V eni izmed ulic, ki vodijo proti pristanišču, ima gostilno, pri Islandcih zelo priljubljeno. Tu sem prihajajo kapitani in posadniki ladij, izbirajo najmočnejše mornarje ter pijejo z njimi.

Nekoč je bila lepa in še sedaj je z ribiči zelo ljubezniva. Toda zrastle so ji brke, postala je široka in dobila je umazano usta. Sicer skozi in skozi gostilničarka, je vendar pokrita z belo avbo kakor nuna. Sploh se opaža na njenem obrazu nekaj pobožnega, ker je rojena Bretonka. V njeni glavi so zapisana kakor v registru, imena vseh domačih mornarjev; ona pozna dobre in elabe in ve o vsakem posebej, koliko je vreden in koliko zasluži.

Nekada dne v mesecu januarju je prišla Marjetica k tej ženski, da ji naredi novo obleko. Soba, v kateri je šivala, je ločila samo tenka stena od gostilniških prostorov.

V hišo gospe Tressout se pride skozi starinska vrata, vzdignjena med masivnimi granitnimi stebri. Kadar pritisneš na ključko, se odpro ta vrata sama, ker se vsak hip zažene vanje s ceste silna sapa, ki potisne človeka v sobo, kakor bi ga kdo porinil v hrbet. Soba je nizka in globoka, prevlečena z belim apnom, in okrašena s slikami v zlatih okvirjih. Tu je videti samo ladje, ki plujejo proti pristani ali pa se potapljajo sredi morja. V kotu na konzoli stoji kamenita podoba matere božje, ovencana z umetnim cvetjem.

Ti stari zidovi so čuli že dokaj glasnega petja mornarjev; videli so že dokaj hrupnega, divjega veselja. Tu so se zbirali v starodavnih, nemirnih časih korzarji, in dandanes hodijo tu sem Islandci, ki se ne razlikujejo mnogo od svojih prednikov. In mnogo človeških življenj se je zaigralo in odločilo v pisanosti za temi hrastovimi mizami.

Marjetica je torej šivala v svoji sobici ter poslušala pogovor, ki se je vršil za steno med gospo Tressout in dvema "penzionistoma" ki sta ga počasi srkala.

Stara dva sta govorila o lepi novi ladji, ki so jo gradili v pristanišču. Bila sta mnenja, da ne bo še tako hitro dodelana, da bi se mogla udeležiti prihodnjega lova na Islandu.

"E, seveda ne bo gotova," je ugovarjala gostilničarka. "Če vama pa rečem, da je že večeraj najela moštvo. Vsi, kar jih je bilo poprej na "Mariji", ki bo sedaj prodana in razdrta, pridejo sedaj na "Leopoldino." Pet mladih fantov je podpisalo večeraj pred mojimi očmi pogodbo tu — pri tej mizi — z mojim peresom. Tako! In rečem vama, lepi fantje. Laume, Tugudal Caroff, Ivan Duff, mladi Keraez iz Tregurera, in veliki Jan Gatoš iz Pors Evana, ki velja za tri druge."

"Leopoldina." — Komaj je začela Marjetica ime te lepe ladje, ki bo nosila odslej Jana na svojem krovu, že se ji je vtisnilo v spomin neizbrisno, za večno.

Ko je prišla zvečer v Ploubazlanec ter šivala pri svoji mali svetilki, ji je samo to ime neprenehoma šumelo po glavi. In že to jo je navdajalo z neko tajno žalostjo. Imena oseb in imena ladij imajo svojo lastno fizionomijo, rekel bi, neko skrivno misel. In ta nova, nenavadna beseda, "Leopoldina" ji ni dala mira. Preganjala jo je in mučila, kakor neznan, sovražna sila. Pričakovala je pač, da odpotuje Jan tudi letos z "Marijo." To je poznala, bila je že na njenem krovu, in vedela je, da jo je varovala Marija vsa dolga leta na njenih nevarnih potih. In za to jo je vznemirjala ta nepričakovana izprememba.

Toda kmalu si je začela prigovarjati, da jo vse to nič več ne briga, da se je vse, kar je v zvezi z Janom ne tiče prav nič več. In zares, kaj je moglo biti njej na tem, je-li on tu ali tam, na tej ali oni ladji, doma ali na daljnem morju. — Ali se bo čutila bolj ali manj nesrečno, kadar bo on na Islandu, ko posije zopet toplo poletno solnce na samotne kočice in zapuščene, skrbne žene, ki živijo v njih; ali tedaj, ko začne na novo jesen ter pride vedno ribiče zopet v domovino? — Vse to je bilo zanjo enako brez pomena, enako brez veselja in brez nade. Med njima ni bilo več nikake vezi, ničesar več, kar bi ju zblíževalo, saj je pozabil celo na uboga Silvestra. — Morala sta se torej vdati v zavest, da se pri kraju te edine sanje, to edino hrepenenje njenega življenja. Treba se bo ločiti od Jana, od vsega, kar je v zvezi z njim, celo od imena "Island" pri katerem je vselej zatrepetala v neki tajni, bojažljivi bolesti — zaradi Jana. Odpočiti bo treba vse te misli, pomesti vse to iz možganov in si dopovedati, da je končano, končano za vselej.

Ozrla se je sočutno na ubogo staro ženo, ki je zaspala na ognjišču. Potrebovala je njene pomoči, toda skoro pride čas, ko umre tudi babica, — in potem, čemu delati, čemu se ubijati, čemu živeti?

Zunaj se je zopet dvignil zahodnik z novo silo; deževne kaplje so začele iznova svojo tiho, tožečo godbo, tisto monotono, hladno godbo. In tudi iz njenih oči so začele teči solze, solze zapuščene sirote. Na ustnicah je začutila njihovo slano grenkobo, in tiho so kapale na njeno šivanje, kakor tisti polletni deževi, ki jih ne pripodi nikak veter, ki se vsujejo nepričakovano, v težkih kapljah iz prenapolnjenih oblakov. Nič več ni videla, čutila se je uničeno, stegneno se ji je pred to grozno praznoto njenega življenja. Zganila je široko jopo gospe Tressout ter legla k počitku.

Zeblo jo je v njeni ubogi lepi "gospeski" postelji. Postajala je od dne do dne bolj vlažna in bolj hladna, kakor vse, kar je bilo v tej koči. Toda bila je mlada, in jokala je toliko časa, da se je ogrela s svojimi solzami. In potem je zaspala.

Še je poteklo dovolj temnih, oblačnih tednov, na to so se približali prvi dnevi februarja, primerno lepi in topli.

Jan se je vračal od posestnika ladje, kjer je pravkar dobil izplačan svoj delež od zadnjega poletja, 1500 frankov. Nešel jih je, kakor po navadi, svoj materi. Leto je bilo dobro, in zadovoljno je stopal proti domu.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

VEČNI POPOTNIK

Piše: IGNAO MUSICH.

Ob robu gozda, iz katerega je že davno odpadlo listje dreva, le tu in tam stoji zeleno črna smreka s častljivo krogo in se divi v naravi s ponosom, kajti niti mrav in ne sneg ji nista mogla do živga, medtem ko sosede stoje gole in njih listje pod snegom. Obdana je trenutno s srebrnimi zvezdami sreča in stoji tam, okrašena po naravi, mesečna svetloba pa daje zvezdicam iz ledu krasen odsev, katerega ne prekaša umetna roka človeka. Debla in drevesa pokajo od mraza da jok odmeva v gozdni samotni. Okolica je vsa zapuščenata. le malo bitje se premika nerazno, oči se mu upirajo v daljavo. Zdi se, kot da ne čuti mraza in trda zima je njemu zibel. Niti oblečeno ni. Daleč v daljavi pa se počasi pomika obris utrujenca. Komaj viden, toda gotov obris, ne more biti pomote o tem. Prihaja bližje in bližje enakomerno.

Ob mladem bitju se pojavi drugo, izkušeno, ki je šlo od timpljena do trpljenja. To se mu bere na gubah obraza in blaženem nasmehu. Težka palica v desnici in luč v levici, katera visi ob visoki postavi starca in obseva okolico v pustih tihoti.

Dečko se ozre na moža ob sebi in ga nagovori: "Kam ti popotnik ob tem času?"

Mož se mu nasmehne in počasi odgovori: "In ti mlado bitje, kam pa ti?"

"Jaz sem Novo leto in čakam tukaj vstopa — ali vidiš, tam tisti obris, ki se bliža, to je staro leto in ko njegova stopinja prestopi mojo senco tukaj, jaz prestopim njegovo. In tisti trenutek gre on v preteklost in jaz v sedanjost."

Mož se zopet nasmehne, rekoč: "Ali veš, kaj te tam pričakuje?"

"Vem" mu odgovori mlado bitje, "v sedanjosti bom, vse bo v meni in v vsem bom jaz, ali ni imenitna naloga? Toda odkod prihajaš ti popotnik? Imaš palico, vem, da si od daleč in imaš luč, da ti sveti po temnih potih. Od kod si popotnik? In kam greš ob tem času?"

Mož ga potoža po licih in mu smehljaje odvrne: "Jaz grem od povsod in v vsepovsod, zame ni meje, čas me ne zadržuje, pota me ne utrudijo in vidim v temi v vse kraje."

"Zakaj pa potem svetilka, popotnik? Čemu jo nosiš s seboj?" vpraša dete.

Popotnik pristopi bližje in si dvigne svetilko pred obraz, kot bi hotel dognati, koliko je še olja v nji, potem jo zopet spusti ob se in oči se mu ozro po obzorju, za glavo pa pokima nekako sam sebi, ter napol tiho zamrmra: "Da, svetilka, mladič jo vidi, vidi jo sedaj, ali jo bo videl jutri, in vsak drugi dan?"

Iz daljave se začne zamolkati klic, da odmeva komaj slšno iz kotline gozdovja.

"Kliča," pravi dete, starec se bliža. "Ali je bil mlad in živahen kot jaz, ko je nastopil?"

Mož pokima: "Prav tako mlad in čvrst ter upal, kot ti."

"In to so mu povzročili, da je tako star in izdelan v tako kratki dobi?"

Popotnik mu molče prikima, ter si potegne z roko preko čela.

"Komaj čakam, da mi kaj več pove, kako je tam, kaj so počeli z njim," nadaljuje dete.

"On ti ne bo povedal, pretrujen je in ko prestopi tvojo senco, leže v večnost," mu odgovori popotnik ter pokaže z roko v smeri starca, "poslušaj ga zdaj predno te preide."

"Ha, saj pravim," godrnja starec sam pri sebi, "teh par dni so me vpregli in kakšen

sem. To so zverine, ne pa ljudje, kadar začnejo noreti. trga se se med seboj in ubijajo drug drugega. Kradejo kot srake drug drugemu, zaničujejo drug drugega in sovražijo do smrti; kako more biti drugače? Če ne vem, kdo pride namesto mene, ga bodo ravno tako razmnožili, kot so mene, ta nesrečna bitja. Izbirajo si vsakih 365 dni drugega in ko prihajaš si tako sprejet, da bi kralja ne bilo sram, ko pa te dodobra izžamejo, te pa pošljejo ven pri zadnjih vratih, in se še reže za teboj, kot teleta, poleg tega te pa še kolnejo, če kaj ni prav in ti nataknejo vsake vrste blamažo. Saj so čisto brez sra tak počenja, to je hušje kot pri ciganih. Kar vesel sem, da je že vendar enkrat konec in se bom odpeljal ter izgubil v preteklost."

Mladenič je poslušal pozornost in se zdaj pa zdaj ozrl na svojega tovariša, kateremu se je zdelo, da zelo hitro dozoreva, odkar posluša pritožbe starca. Oči niso bile več tako otročje in lice je z vsako sekundo postajalo resnejše. Z resnostjo se je oziral zdaj sem, zdaj tja in pripravljaj za stop, kot vojak, ki pričakuje povelje: naprej!

Naenkrat pa se ozre naravnost v oči popotnika, ter ga mehko vpraša: "Ali se vidiš v bodoče, gopod? Kaj je vendar tvoje ime da ne pozabim?"

"Moje ime, dragi dečko, je zaupanje vera, pravica, izkušnja, in skrb za nesrečne. Moje ime je resnica, usmiljenje, dar, ljubezen in vse drugo, ki blaži človeku življenje in mu vliva zadovoljstvo v dušo ter išče utehe za trpeče, kruha za lačne, obleke za nage, vode za žejne in strehe za brezdomne. Hodim svojo pot in iščem za druge. Luč moja, ki jo vidiš, sveti za vse, toda je nihče ne vidi, ker oči jim zastrinja grenkoba in sovraštvo. Tisti pa, ki jo vidi, so pa tako razbičani, da jim je upadel vsak up in ne morejo verjeti, da jim ta luč sveti, kot vsem drugim. Obkrameni, iztrpani, izbičani grede, koder jih žene sila, roke so se jim odpirale, dokler je bilo kaj na dlani, oči so jim jokale, dokler je bilo kaj solza, danes je pa vse izžeto, niti luč jim dozdnevno več ne sveti. Gredo preko plavžev gorja, ki jih preliva in ko se prenove, ko njih duša dobi okrepčilo, bodo zagledali mojo luč, ki jo nosim iz časa v čas. Daljave ne bodo preobširne in ne brezna preglubioka, da bi obdržala svetlo moje luči pred onimi, ki jo hočejo videti."

Starec se je približal, senca je križala senco, mladič se je trezen vzravnil, pri prvem koraku sta oba naenkrat prestopila čas. Popotnik pa je s smehljajem rekel: "Srečno, Novo leto!"

Ozrl se je po jasnem nebu in pričel nanovo svojo pot iskanja.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce...

(Finžgar)

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO

(F. J. Kern) — Zvezano

Cena \$2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjižico —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjižici so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca.

Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK

Spisal Franjo Duhar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdraviljenje; slike.

Cena \$1.50

GOVEDOREJA

Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.

Cena \$1.—

V KREMPLJIH INKVIZICIJE

Spisal Michel Zévaco. Nad vse zanimiv zgodovinski roman iz časa inkvizicije. — 461 strani.

Cena \$2.—

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York City

TRŽAČANI SE BOJE PRIHODA NEMCEV.

(JIC). — "Regime Fascista" piše v svoji številki od 26. sept. da se v Trstu širijo glasovi o skorajšnjem prihodu Nemcev.

List navaja slučaj hišnega poslastnika Paola Salema, ki je prodal več zgradb v središču Trsta za sedem milijonov lir ne kemu bivšemu jugoslovanskemu državljanu iz Splita, zato, da bi se mogel preseliti iz Primorske v notranjost Italije.

List trdi nadalje, da ta primer sicer ni posebno velike gospodarske važnosti, a da je to le en primer izmed mnogih, ki dokazuje, da obstoja v Trstu tendenca prodati nepremično imovino. Tržaški meščani potem kupujejo hiše v Rimu, Milanu in drugih mestih.

Jugoslovani pa zelo radi kupujejo objekte v Trstu — Slovenci skušajo dobiti v roke slovensko hipoteko na Trst.

"Regime Fascista" v vsej tej zadevi najbolj zanima razlog tega prekupčevanja, namreč govori, da bo Trst postal nemško mesto. Vnemirja ga, da so tudi nekatere velike družbe prenesle svoje centrale in upravo iz Trsta v Rim ali Milan.

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevredsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno srčno našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI

V PLATNU VEZANO

Cena \$2.— Poština plačana

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernede)

Po strani klobuk (Damir Felgel)

Po \$1 zvezek

Veridicus (Pater Kajetan)

Rudarska balada (Marija Majerjeva)

Pingvinjski otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)

Molitveniki

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 strani

KVIŠKU SRCE — (št. 355)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

v belem celotidu

Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE — št. 415

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani

vsevil Sv. Krišev Pot

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI — št. 415

2 1/2 x 4 inčev — 255 strani

vsevil Sv. Krišev Pot

Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

KEY OF HEAVEN

fino vezano

v umjo vezano

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.